

[Svend Jørgensen.]

Men dette er ikke nok. Der må snarest en ordning til, hvorved der kan skaffes kvalificerede folk som ledere af i hvert fald de større provinsmuseer, hvorfra de så vil kunne yde hjælp til de mindre. En sådan ordning eksisterer ikke i øjeblikket, og nu er jeg ved at nærme mig det, som jeg ville slå til lyd for.

Vi har ved vore to universiteter 4 professorater i forhistorisk arkæologi med for tiden ca. 20 studerende, men vi har ikke en eneste lærestol i kulturhistorie. Nationalmuseets anden og tredje afdeling og de fleste provinsmuseer indeholder hovedsagelig samlinger vedrørende det danske folks kulturhistoriske udvikling i de sidste 300—400 år, men vore historisk interesserede studenter kan altså ingen uddannelse få i denne gren af vor historiske videnskab, og hvor skal så vore fremtidige muesumsledere komme fra? Vi er i denne henseende uendelig langt bagefter vore nordiske brødrefolk. Foruden, som herhjemme, professorater i almindelig historie, har man i Sverige tre professorer i nordisk folkekulturforskning, henholdsvis i Lund, Stockholm og Upsala, en professor i folkeminder alene i Upsala, en docent i Etnologi ved Nordiska Museet, to docenter i Etnologi ved Stockholms Högskola og en docent i folksdiktningforskning, også ved Stockholms Högskola. I Finland har man tre professorer i etnologi og folkeminder, en docent i etnologi og to docenter i folkeminder. I Norge har man en professor i nordisk etnologi, en professor i folkeminder, en professor i folkemål, en lektor ved Nordisk Folkemuseum og to professorer i sociologi, der her doceres som etnologi. Her har vi end ikke et lektorat i noget af disse fag. Jeg spørger blot: Kan vi være dette bekendt?

Dansk-nordisk Fællesforening, som er en sammenslutning af vore almindelige historiske foreninger, vore historiske amtsmuseer, vore kulturhistoriske museer med Nationalmuseet i spidsen og samtlige vore arkiver, har fornylig haft årsmøde her i staden og indgående drøftet hele dette forhold, og denne drøftelse resulterede i, at man vedtog at rette en henvendelse til universitetet om oprettelse af i hvert fald et par lærestole, f. eks. et par lektorater i folkekultur og nordisk etnologi til uddannelse af cand. mag'ere med historie som hovedfag og nordisk etnologi eller historisk arkæologi som bifag. Samtidig overdrog man mig på årsmødet den ærefulde opgave ved denne lejlighed herfra at rette en lignende henvendelse til regering og rigsdag. Jeg tillader mig derfor, så indtrængende som jeg formår det, at fremføre

dette, som jeg synes, meget beskedne ønske. Jeg retter denne henvendelse til universitetet, hvor jeg ved den støttes kraftigt af professor Astrid Friis og professor Aksel E. Christensen. Jeg retter henvendelsen til den højterede undervisningsminister, der som tidligere professor ved, hvor skoen trykker. Jeg retter henvendelsen til finansudvalg og lønningsudvalg og til alle medlemmer af dette høje ting. En trykt henvendelse til hver enkelt vil blive omdelt.

Må jeg slutte med at sige, at vi kan ikke være bekendt på dette område stadig at stå så langt tilbage for de øvrige nordiske lande, og det kan ikke være det danske folk og altså heller ikke staten ligegyldigt, om vore provinsmuseer, når de frivillige ledere falder fra, helt synker hen i forfald, roderi, støv og spindelvæv, fordi der ikke kan findes nogen, som kan og vil tage sig af dem.

Tholstrup: Når jeg har valgt denne lejlighed til at slå et slag for en større forståelse hos de lovgivende myndigheder af automobilens betydning i samfundets tjeneste, er det, fordi jeg synes, at lovgivningsmagten på dette område har vist en gammel-dags, sendrægtig indstilling og mangel på forståelse af dette værdiskabende transportmiddel. Når jeg bruger udtrykkene „gammel-dags“ og „sendrægtig“, er det, fordi man har indtryk af, at hele den moderne trafikudvikling er gået hen over hovederne på den lovgivende forsamling.

Det er ikke første gang, jeg her i rigsdagen tager til orde for en bedre udnyttelse af eksplosionsmotoren, og jeg har da også haft den glæde, at man på et enkelt punkt har fulgt min opfordring, nemlig med hensyn til skattefritagelse for benzin til landbrugstraktorer. Men der er en lang vej endnu at gå, og jeg vil derfor trække nogle ting frem, som jeg mener må tages op, da en rigtig løsning af disse spørgsmål vil fa overordentlig stor betydning for landets udvikling.

Det er ikke, fordi vi er velhavende, vi har råd til at køre i bil, men velstanden øges ved brug af biler, idet person- og godstransport billiggøres. USA, som i dag hjælper alverdens nationer takket være sin umådelige produktionskraft, har netop gjort sine naturlige rigdomme tilgængelige og omsættelige, takket være bilerne. Oprindeligt var USA lige så fattigt som Sibirien. De store afstande og manglen på mennesker umuliggjorde udnyttelsen af naturrigdommene, men den menneskelige arbejdskraft fik de gratis sendt fra Europa, efter at Europa havde bekostet opflaskningen og uddannel-